

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Eloffsetési árak:
 Elyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 .
 Vidéken: negyedévre . . . 5 .
 Egészévre 20 .

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 2 75
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Az új képviselőház.

Debreczen, június 23.

Fővárosi tudósítónk táviratozza:

Szell Kálmán miniszterelnök tudvalevőleg a képviselőház ez idei utolsó ülésén bejelentette, hogy azért határozta el, hogy három hónapos nyári szünetet ad a Háznak, mert az egyes miniszteriumokban nagy, organikus törvények készülnek és erre idő kellett. E bejelentés nem keltett meglepetést, mert mindenki tudja, hogy a kiegyezési tárgyalásokat e nyáron okvetlenül be kell fejezni és ezzel kapcsolatban el kell készülni a kereskedelmi szerződésekről és az önálló vámtarifáról szóló törvényjavaslatoknak is. Az is köztudomású, hogy — miként az a miniszterelnök szintén több ízben jelezte — a közigazgatási reform tárgyában is serényen folynak a munkálatok. Mindez alkotások időbe kerülnek.

Viszont azonban ebből következik, hogy az októberben megnyíló második ülészsakra nagy és szorgos teendők várnak és a reformok mellett a jövő évi költség-

vetés is a szokott nagy munkát szolgáltatja.

Mégis kilátás van arra, hogy a most következő ülészsak tényleg tartalmasabb lesz.

A hosszú nyári vakációnak ugyanis egyik oka az is, hogy egy a miniszterelnök, mint Apponyi Albert, a Ház elnöke okvetlenül az új parlamenti épületben akarják az új ülészsakot megnyitni. A rozoga Sándor-utcai házban, ugyanis egyes helyiségek már teljesen lakhatlanok és tatarozásuk tetemes és most már felesleges költségbe kerülnének. Az új parlamentben pedig még sok munka van. A szellőztető készülékek ugyanis nem feleltek meg a kívánalmaknak és most az új épület körül elhelyezendő újabb apparátussal segíteuek a bajokon. Ez a munka eltart legalább is szeptember közepéig, de októberre mindenesetre készen lesz ez is és minden egyéb hiányt is pótolnak.

Az így megrövidült őszi ülészsak mégis több munkát fog végezni, mint az előző hosszabb ülészsakok.

A költségvetés tárgyalása alatt

ugyanis déli és esti ülések is lesznek és miután remélhetőleg tárgyalást akasztó ügyek nem kerülnek napirendre, a költségvetés még ebben az évben letárgyalható lesz több sürgősebb javaslattal, mint például a kivándorlási javaslattal együtt. Így aztán elegendő idő marad fenn a reformokra és törvényalkotásokra.

Hova épüljön a lelenczház?

Tanácskozás a miniszteriumban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 23.

A Debreczenben felállítandó lelenczház ügye, sajnos, ismét megfeneklett egy bizonyos időre. Puky Gyula Debreczen város és Hajdúvármegye főispánja, a nemes és humánus ügyszó méltó emberbaráti szeretettel és ügybuzgalommal karolta fel az eszmét és magáévá téve azt, rövid pár hét alatt a megvalósulás stadiumába juttatta, de nem rajta mult, hogy ennek daczára a lelenczház építésének kérdése még mindég nem juthatott a megoldás stadiumába.

E hó 21-én, szombaton ugyanis szűkebbkörű tanácskozás volt a Debreczen-

A „Szabadság” tárczája.

Versek.

I.

Az a leány, kit én szerettem
 Az a leány, már rég halott;
 S a násznak hazudt végtisztesség
 Miért tagadjam — meghatott.

Az a fiu, kit gyászszal sujtott
 Az a fiu meg — én vagyok,
 Ki dalba sirva száz keservem
 Egyedül, árván ballagok . . .

II.

Kérdik: miért dallok örökkön rólad?
 Nem hallom-e az éhes milliőkat?!

Mért zenglek folyton csak téged, a szépet?
 Nem látom-e az átoksujtott népet?!

Mért állok némán a pusztulás mellett?
 — „Mert minden eseppe könyvem magamnak [kellett].”

III.

A kopersómat láttam tegnap éjjel
 És hallottam a temető papot;
 Kezét tördelve diésért agyba-főbe
 Megérdemeltem — ötvenest kapott.

Hazudott szegény. Lángelmének mondott.
 Rám ezitált mindent s ráadásul sirt.
 Egy kövér bankár menten megozófolta:
 „Ostoba volt, csak jó verseket írt.”

Pierrot.

Érettségi előtt.

Károly: Te Pista, hány napunk van a matjáráig?

Pista: Tőlem akár egy is lehet; én el vagyok készülve mindenre.

Károly: E szerint te is megbukol; tudod, én megbuknék, de legalább a lelkiismeretem volna tiszta. Hogy is mondta nagy költőnk: „Hasalás az élet megrontója” . . .

Pista: A nagy költőről jut eszembe Deák Ferencz; nem tudod, mikor született Deák?

Károly: Azt nem. Ellenben tudok egy gyönyörű magyar nótát. Apropos, magyar nóta! Mikor beszéltél Elzával?

Pista: Te ugy látszik a „societas” idearum elve szerint beszélsz! A mi Elzát illeti, nekem ez a lány újabb időben nem tetszik. Mintha fumigálna minket!

Károly: Hagyd csak! Elza most halad át egy általam ugynevezett „jogászlázon”. Majd fog ő még krajezárókért táncolni előttünk!

Pista: Azt nem. De én a matura után nem köszönök neki. Nem ettem meszet! A matura után én nagyobb ur leszek, mint boldogult Nagy Károly, vagy mint maga a főigazgató!

Károly: Hej, de addig is . . . szörnyű dolog az a matura! Te, mit gondolsz, okos ember volt, a ki a maturát kitalálta?

Pista: Az? Az egy közönséges matematika-professzor lehetett. Az egy lelketlen ember volt. Annak nem voltak gyerekei. Soha. Talán még felesége se volt.

Károly: Én is azt hiszem. Hanem, azt is hiszem, hogy a Ptolemeus tételét jobban tudta, mint mink. (Hirtelen átmenet nélkül): Mondja meg nekem Früauf István, hogyan hangzik a Ptolemeus tétele?

Früauf István (azelőtt egyszerűen „Pista”): A . . . , a . . . , a Ptolemeus-tétel? Megállj csak! (Gondolkozik) Melyik Ptolemeus-tételt gondold?

Károly: Hát van több is?

Pista: (Tudásának biztos érzetében): Nincs.

Károly: Hát akkor mondja meg nekem Früauf István, hogyan hangzik az a bizonyos Ptolemeus-tétel?

Früauf István: Te Károly, kérdezz

ben felállítandó lelenczház ügyében a belügyminiszteriumban, Széll Ignác államtitkár hivatalos helyiségében. A tanácskozáson részt vettek Debreczenből Puky Gyula főispán, Aczél Géza főmérnök és Szabó Kálmán városi aljegyző, mint az ügy előadója, a „Lelenczház-Egyesület” részéről pedig Kenézy Gyula dr. vett részt az értekezleten.

Széll Ignác államtitkár mindenben magáévá tette Debreczen város előterjesztését, de közegészségi szempontból kifogásolta a helyet, a hova a lelenczház felépítését tervezték. A miniszter nem hajlandó megengedni, hogy a lelt esecsemők hajlékát *arégi sertésvásártérre építtesse a város*, mivel az a hely — már régi rendeltetésénél fogva, de a jelenben is szomszédságában levő sertéshizlalók miatt — meglehetősen egészségtelen terület. S ebben tökéletesen igaza is van a miniszternek, mert ha a város már áldoz a humanizmus oltárára, ne hozzon fél áldozatot s helyezze el a szerencsétlen senki gyermekeit, a kiket e nemes tényével magáénak fogad, olyan helyen, a hol a levegő nincs megfertőzve, a hol testi fejlődésükre a talajnak semminemű kigőzölgése káros hatással nem lehet. Már pedig a sertéshizlalók szomszédságában erről szó sincsen; közegészségügyi szempontból a levegő ott csakugyan kemoly kifogás alá eshetik.

Széll Ignác államtitkár a szombati értekezleten egyébként ama nézetének adott kifejezést, hogy legezelszerűbb lenne, ha Debreczen városa a lelenczházat a Nagyerdőben építtetné fel vagy

legnlább is a Nagyerdő közelében valahol. Annyi bizonyos, hogy az építés azon a környéken, közegészségi szempontból igen előnyös volna, csak az a kérdés természetesen, hogy egyáltalán van-e ott valahol olyan terület, a mit e célra, a város jelentékenyebb károsodása nélkül fel le-hetne használni?

Az értekezlet különben elhatározta, hogy e hó 30-án, hétfőn Puky Gyula főispán elnöklésével a lelenczháznak hová való építése tárgyában újabb helyszíni szemlét tart a bizottság, a melyen jelen lesznek Ruffy Pál min. tanácsos, az állami lelenczházak kormánybiztosa és a belügyminiszteriumból Némethy Károly min. tanácsos.

Attól függ tehát a debreczeni lelenczház építésének kérdése, talál-e a bizottság újabb helyet, a mely minden tekintetben megfelel? Ha igen, egyáltalán nincs kizárva, hogy még a nyár folyamán lerakhatják Debreczenben ezen emberbaráti intézmény épületének a fundamentumát.

Angol kritika Debreczenről.

Mister Burrows czikke.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 23.

A Debreczenben járt angol gazdák társaságában — mint annak idején jeleztük is — egy kitűnő angol lapszerkesztő és közgazdasági író is volt. Mr. Burrows, aki a *Southend Standard* című lapnak a szerkesztője, hosszú czikkben számol be lapjában a magyarországi uta-

más valamit! Például az „ablativus absolutust”!

Károly (nem enged): Mondja meg nekem Früauf István, hogyan hangzik az a Ptolemeus-tétel?

Früauf István: Kérlek, ne maczerálj! Először is még nem tartok ott, másodszer nem engedem, hogy egy tudatlan fráter engem vizsgáztasson; harmadszor szeretném tudni, mit lovagolsz mindig azon a Ptolemeus-tételen? negyedszer az egész matura egy nagy ostobaság; ötödször . . .

Károly: Ejnye, pedig azt hittem, hogy téled meg fogom tudni a Ptolitételt.

Pista: Én azt hiszem, hogy maga Ptolit se értette a tételét. Mi van azon érteni való?

Károly: Te Pista, ebből komolyan baj lesz. Ebből fontos következményekkel bíró bukás lesz. Az apám tornászni fog a hátamon. Az anyám, — nohát az . . .

Pista: (Félbeszakítja) Az apám péknek fog adni, nagyon szereti ezt a foglalkozást, mert boldogult nagyapám is pék volt. Azonkívül mindennap ebéd után három nyaklevesnek leszek birtokában. Az anyám röviden „gézenguz”-nak fog szólítani.

Károly: Hát élet ez?

Pista: No hát élet ez?

Károly, Pista, (egyszerre): Haj! Haj!

Pista: El kellene törülni a maturát. Nem vagyunk mi rabszolgák!

Károly: Annál is több vagyunk!

Minket vágóhidra visznek, mint a marhákat. Mink áldozati marhák.

Pista: Hát kinek áldoznak fel minket?

Károly: Az mindegy, azért mi mégis áldozati marhák vagyunk. Én nem fogok maturálni. Nem ettem latin nyelvtant! Én nem! Nem ettem . . . (mást szeretne mondani, de más nem jut az eszébe). Nem ettem meszet!

Pista: Én se! Maturáljon a fene! Az Elzának meg nem köszönök, még ha nem is tettem le a maturát. Én anélkül is ember vagyok.

Károly: Még inkább Petőfi se maturált, mégis nagy költő volt. Zola se maturált, mégis nagy költő volt. Egy valódi tehetség se maturált. Nem ettem latin nyelvtant! Nem vagyok nyárs-polgár.

Pista: Mit gondolsz, a miniszterelnök maturált?

Károly: Az? Színét se látta a maturának. A mostani miniszterelnök timárlegény volt.

Pista: Én azt hittem, hogy a francia köztársasági elnök volt timárlegény.

Károly: Az is. Azért a hármasszövetség mégis fenn áll.

Pista: Megélünk mi matura nélkül is.

(Szünet.)

Károly: Csak azt a komisz Ptolemeus-tételt érteném!

Pista: Én meg a nyomorult oknyomozóból nem tudok egy szót se . . .

zásról. Czikkében Debreczenel is foglalkozik és mintegy két hasábon keresztül igen érdekes dolgokat mond el rólunk. Melegen emlékezik meg a czikkben debreczeni újságíró kollegáiról is. A szép, melegangu czikket, melyet a figyelmes angol kollega lapunknak megküldött, a következőkben ismertetjük:

„Az *Encyclopedia Britannica* — mondja a czikk — azt írja Debreczen lakosságáról, hogy önző, kapzsi természetűek és a vendégszeretettel a legrosszabb lábon állnak. De az ellenkezőről győződtem meg. Magyarországi fogadtatásunk melegsége, megható szívólyessége Debreczenben érte el tetőpontját. Mi után elhelyezkedtünk a szállodákban, a Kaszinóba mentünk reggelire, majd a nagy kálvinista templomra át (a hol Kossuth az ő híres kiáltványát olvasta fel) a collegiumi oratóriumba mentünk istentiszteletet hallgatni.

Jellemzi a magyar vendégszeretetet, hogy angol nyelvű istentiszteletet tartottak, és dr Csiky theologiai akadémiai dékán gyönyörű angol imát mondott. Dr. Csiky 27 évvel ezelőtt *Edinburgban* tanult angolul. Az istentiszteleten Kiss Aron, az egyház agg püspöke is részt vett.

A collegiumból — folytatja Mr. Burrows — egy nagy tölgyfaerdőn keresztül a *Pallagra* hajtottunk, ahol nem régen épült egy nagyszerű gazdasági iskola. A czikkíró aztán leírja a Pallagot részletesen és igen dicsérőleg emlékezik meg tanáraitól, berendezésről és az egész telepről egyaránt. Elmondja aztán, hogy ebéd után, mialatt az ifjuság atlétikai sporttal üzte az időt, egy kis kirándulásra indult. Ezt a részt következőképen írja le Mr. Burrows.

— Egy fiatal debreczeni zszurnalista barátommal, Szebenyei Józseffel, (aki *Hiplingnek* egyik jeles fordítója) a tanyai eseléd lakásokat nézegették. Mikor egy kis házikóba léptünk, posztag arcu menyecske mutogatta a lakást. Távozáskor kezet fogtam vele, mire az asszony megjegyezte: „Elfogom mesélni, hogy én vagyok az, akivel az angol ur kezet fogott.” A kollegám elmondta angolul az asszony megjegyzését, ami mondhatom igen jól esett, mert ebben is a szívélyes fogadtatás és megbecsülés jelét láttam. Ugyancsak a Pallagon lefotografált bennünket egyik jeles debreczeni amatőr fényképész.

Délben — ugymond Mr. Burrows — az ebédnél az intézet növendékei szolgáltatták a zenét és én — mint antialkoholista — egy jeles borkedvelő társaságba vetődtem, a hol emiatt folytonos génylódásnak voltam kitéve. Ugyancsak ebből az alkalomból hallottam magyaroktól Angliát életetni, még pedig angolul. A theológia dékánja hangoztatta ebéd után: „*Old Englant fos ayvar.*”

A czikk ezután a második napi élményekre szorítkozik. A hortobágyi kirándulásokról valóságos elragadtatással beszél Mr. Burrows. Leírja a délibábot, a pusztai élet színes tarkaságát, beszél a gulyákról, esikósokról, majd arról a versenyről számol be, amit az angolok rendeztek a hortobágyi esikókkal. Végül kedvesen írja le az elutazást, amikor a debreczeni hölgyek is kijöttek a vasúthoz, hogy bucsút intsenek a távozó angoloknak.

A magyarországi utról szóló czikket egy általános elmefuttatással fejezi be Mr. Burrows. Elmondja, hogy a magyar föld sokkal termékenyebb Anglia földjé-

nél és hogy a földmives munkát is olcsóbban fizetik nálunk, mint Angolországban. A kormány — ugymond — mindent megtesz a mezőgazdaság fellendítésére: a lótenyésztést is virágzásra juttatja a kormány segélye és a népnek a lovakért való rajongása. Melegen ajánlja angol honfitársainak, hogy ismerkedjenek meg a magyar termékekkel és hogy lépjenek velünk kereskedelmi összeköttetésbe.

A magyar nép — ugymond — nem része egy nagyobb nemzetnek, hanem maga is egy önálló hatalmas nemzet, a melyben lángol a hazaszeretet és a mely — ha alkalma nyílik hozzá — olyan erős államot fog létesíteni idővel a kontinens keleti részén, amely mindenütt megállja a maga helyét. Végül melegen emlékezik meg a magyar kormányról, a mely élénk érdeklődéssel kíséri a nép mozgalmait. Ajánlja honfitársainak, hogy látogassanak el hozzánk és Magyarországon töltsék a nyarat a Tatra vagy Herkulesfürdő környékén, mert — ugymond — megérdemli az a nép, amelynek apja volt Kossuth a „patriot.“

A gourmand-uzsorás.

Saját tudósítónktól.

Budapest, június 23.

A főváros egyik előkelő vendéglőjében tegnap a déli órákban kínos incidens játszódott le. Hogy nagyobb botrányra nem fajult a dolog, az csak a vendéglős ügyes és tapintatos közbelépésének köszönhető.

A vendéglő — vasárnap lévén — a déli órákban meglehetősen meg volt telve jobbára söröző urakkal. Egyik oldalfülkében egy idősebb ur villásreggelizett egymagában.

Csakhamar két fiatal ur lépett az étterembe. Külsejükről ítélve vidéki birtokosok, vagy gazdatisztek lehettek.

Körülnéztek. Minden asztal el volt foglalva

— Menjünk be ide! — szólt aztán az egyik.

Azzal beléptek az oldalhelyiségbe.

Pár pillanat múlva hatalmas esztanás, majd éktelen lárna hangzott ki a fülkéből. Többen felugráltak, de leggyorsabban a vendéglős, a ki berohant a zajongók közé.

— Ezt a gaz uzsorást fenytettem meg egy kicsit! — szólt most már egészen nyugodt hangon az egyik vidéki ur.

Az idősebb ur káromkodott és az arcát szorongatta.

De uram, ne csináljanak botrányt, az égre kérem!

Azzal karon fogta a bántalmazott urat és gyorsan kivezette a söntésbe, a hol zajongva rendőrért kiáltozott.

A fiatal ember ezalatt helyet foglalt és a kíváncsi kérdezősködőknek ezekben mondotta el a tényállást:

— Nem ismerik az urak ezt az embert? A főváros egyik leghírhedtebb uzsorása ez: H Lipót. Még egyetemi hallgató koromban elég könnyelmű voltam, hogy száz forintos váltót írtam alá neki. Hogy nagykoru lettem, ötezer forintos váltókeresetet indított ellenem. Nem tudtam bizonyítani és rám is ver-

ték a port. Tetemes költségekkel egyetemben behajtották az egész özszeget.

Azóta most láttam először ezt az uzsorást.

Talán ügyet sem vettem volna rá. De kérem, mikor az asztalára néztem, elfogott a düh . . . Kaviárt evett és tengeri rákot malagával! Az én pénzemért! Ezért fenytettem meg! Bocsánatot kérek a kis lármaért. De beláthatják kérem, megérdemelte!

Az ügynek azonban a bíróságnál folytatása lesz, mert H. Lipót azzal fenyegetődött, hogy R. B. földbirtokost könnyű testi sértésért és becsületsértésért bepereli. El is sietett az orvoshoz — láttelelért.

A féltékeny férj bosszúja.

Esküdtszéki tárgyalás.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 23.

A debreczeni kir. törvényszék. mint esküdtbírószék tegnap szándékos emberölés kísérletével vádolt Vass András bűnügyében kezdte meg a főtárgyalást. Vass András a féltékenységet vitte a bűnre, a féltékenységet pedig az ital szította benne arra a fokra, amikor bünt követnek el az emberek és nem irtóznak a vértől sem. Vass András kőműves, mintegy másfél évvel ezelőtt, családja tiltakozása dacára feleségül vette Bene Juliánát, a kinek már akkor gyermeke volt Harsányi Sándor ács-segéddel folytatott viszonyából. Egyideig békességben éltek együtt, de később Vass András iszákossága miatt gyakoriak voltak a czivódások a házasságok között.

Végül Vass faképnél hagyta a feleségét, aki a szivargyárban kapott alkalmazást és saját keresetéből tartotta fenn magát és gyermekét. Vass András akkor még jobban az italtra adta magát és a mesterségét elhanyagolva, hol az egyik, hol a másik kefégyárban dolgozott, miközben egyik férjezett nővérénél lakott. A felesége újra viszonyt kezdett Harsányival, a mi mindinkább elkeserítette Vass András. Egy izben, ez év márczius 3-án erősen bepálinkázva ment haza és elbucszva nővérétől, a Kossuth-uteza végére ment, hogy meglesse a feleségét mikor az a gyárba megy.

Vass Andrásné Kerekes Péternével ment a gyárba. Mikor közeledtek, Vass András behúzódott a kapu alá és mivel Kerekesné összetévesztette a feleségével, egy hosszú pengéjű zsebkéssel Kerekesnének szurt, de a kés nem hatott át a nagykendőn, hanem azt meghasítva, sértetlenül hagyta az asszonyt. Kerekesné sikoltására Vassné futásnak indult. Vass látva, hogy nem feleségét szurta meg, a rohanó asszony után futott és midőn utólérte, az éleskonyhakést hátába szurta. Az asszony, védekezés közben kezét arca fölé emelte, mire a második szurás kezét érte. A segélykiáltásokra összefutott az uteza. Vass András pedig elmenekült, de egy rendőr üldözőbe vette és nyomban elfogta. Az asszonyt pedig beszállították a közkörházba.

Szándékos emberölés kísérlete miatt vonta felelősségre a debreczeni kir. törvényszék mint esküdtbírószék Vass András, aki a merénylet óta vizsgálati fogságban van. A főtárgyaláson Szeőke István dr. elnökölt. Szavazóbírák Budaházy Zoltán dr. és Kolbenhayer Kálmán voltak, a vádhatóságot Bálint Zsigmond kir. alügyész képviselte, a vádlottat pedig Konrád Sámuel védte.

A vádlott és a feleség.

Elsőnek Vass András hallgatta ki a törvényszék. Vass András elmondta, hogy ugyan rosszul élt a feleségével, mert házasságuk alatt is viszonyt folytatott régi kedvesével.

Elnök: Ittas volt maga, mikor a tettet elkövette?

Vádlott: Igenis kérem. Hamar megártott az ital.

Vádlott ezután elmondja, hogy nem akarta megölni a feleségét, csupán bosszút akart állani, mert többszöri kérésére nem akarta visszafogadni a házhoz. Elmondta azt is, hogy egy izben látta, amint a felesége az utcán sétált Harsányival és mikor elment mellettük: kinevették.

Vass Andrásné a sértett, úgy adja elő a dolgot, hogy a férje mindig iszákos volt és nem keresett csak 6 koronát hetenként. Abból is csak 3 koronát vitt haza a családjának. Ebből kifolyólag volt köztük a gyakori perlekedés. Tagadja, hogy később is folytatta volna Harsányival a viszonyát. Találkoztak ugyan néha, de akkor is csak a gyerekekről esett szó közöttük.

Utána Kerekes Péternét hallgatta ki a törvényszék. Kerekesné a fent ismertetett tényállást ada elő.

A többi tanuk.

Mintegy öt lényegtelen tanvallomás következett ezután, majd Fekete Juliánát hallgatta ki a törvényszék. Fekete Juliánna eseléd volt Vass Andrásnéénál annak idején, de vallomása csak kuriozusként érdekes, amennyiben igen gyenge az elméje és nem igen tudja, mi volna a kötelessége az életben. Mikor az elnök azt kérdi tőle, hányszor volt ott a vádlott, a leány azt felelte, hogy háromszor.

— Tudja mennyi az a három?
— Nem tudom.
— Nem tud számolni?
— Nem.
— Mikor tájban volt ott Vass András?

— Lőrincz-tájban.
— Ebéd vagy vacsora tájban?
— Ebéd tájban.
— Jól bánt Vass András a feleségével?

— Nem.
— Miért?
— Nem tudom.
— Részeg volt akkor?
— Nem. Mert nem dülöngözött.

A tanut nem eskette meg a törvényszék.

Balogh Ferencz vallomása következett, aki házigazdája volt a vádlottnak.

Elnök: Ismeri a vádlottat?

Tanu: Igenis.
— Az asszonyt is?
— Igen.
— Jó becsületes asszonyknak ismeri?

— Nem tudok rá semmit.
— Vass Andrásról mit tud? Fenyegette a feleségét?
— Nem tudok róla, csupán annyit,

hogyan az asszony panaszkodott, hogy rosszul bánik vele.

— Mikor odament ittas volt vagy józan?

— Nem látszott rajta. Fél óráig volt ott, aztán elment. A szolgálóval beszélt, amíg ott volt és irt az asztalon valamit.

Bálint Zsigmond ügyész: (a tanúhoz) Mikor Vas András elment a feleségéhez, bement maga utána?

— Nem.

Még néhány lényegtelen tanút hallgatott ki a törvényszék, majd az orvosszakértők véleménye következett, mikor az elnök a tárgyalást ma reggel 9 órára halasztotta.

UJDONSÁGOK.

A számvevő őrmester büne.

Schönfeld Emil elítélték.

A debreczeni harmadik honvédegyalozes d sikkasztó őrmesterének annak idején nagy port fölvert szenzációs szökéséről, a „Szabadság” adott legelőször hírt. Részletesen beszámoltunk a megtévedt katona bünéről és nemsokára — Budapestén való letartóztatásáról is.

Schönfeld Emil, ki Rab Ákos főhadnagy és Buzás százados illetményeit kezelte el hűtlenül, a főváros egyik hírhedt énekes kávéházában tartóztatták le. Eleinte tagadta a terhére rótt cselekményt, majd megtörve a bizonyítékok sulya alatt beismerte, hogy *letért az igaz, becsületes utról.* Bűnös szenvedélyeit: a szesz ital és a kártyát hozta föl mentiségére, mindez azonban keveset használt már a bukott emberen.

Kettős váddal — *sikkasztással és szökéssel* terhelve állott tegnap az egykor nagylábon élt hadi katonai bíróság előtt. Vallott töredelmesen, bűnbánónan:

— *Hibás vagyok, megérdemlem a büntetést.*

A hadbíró enyhítő körülményül tudta be a beismerést és ennek figyelembe vételével, hozta meg az ítéletet, melynek értelmében Schönfeld Emil őrmestert szökés és hivatalos pénzek el-sikkasztásának büntetéseért rangvesztésre és öt hónapi kerületi fogságra marasztotta el a katonai bíróság. A büntetés kitöltése után a lefokozott volt őrmesternek a fogságban töltött öt hónapot közlegényként kell szolgálnia.

Az elítélt sikkasztó fiatal hitvese, kiről a szenzációs visszaélések kiderítésekor sok szó esett, a múlt héten kihallgatásra jelentkezett a kabinetirodánál, hogy a trón számolyánál könyörögjön a megtévedt férj érdekében. A szerelmes asszony könyörgésével nem juthatott azonban a Felső elé s most — mint értesülünk — írásban esedezik a koronánál, kegyelmet kérve az elítélt katona számára.

A megfélebbezett művészeti ösztöndíj.

Elégedetlen pályázók.

A koronázási alapítvány művésznövendékek segélyezését és támogatását célzó ösztöndíjának ügye még mindig nem dőlt el véglegesen. Dávid Endre kereskedelmi akadémiai növendék, kit

a tanács legérdemesebbnek ítélte a pártfogásra — aligha fogja élvezhetni a jóakaró tanács kegyét, mert *pályázók elégtelen felebbezéssel támadják meg a szerintük igaztalan döntést.*

Eddig két felebbezés adatott be, egyik Zivuska Irén, a nagytehetségű énekes növendék s a másik Tökös Sándor részéről, ki festészeti pályára készült.

A beadott fellebbezésekkel tegnap foglalkozott a városi tanács s elhatározta, hogy ugy ezeket, mint a netán még érkező kifogásokat a csütörtöki közgyűlés ítélete elé terjeszti. Ugy állván a helyzet, szinte kötelességünk, hogy mielőtt a törvényhatósági bizottság közgyűlése a maga részéről határozatot mond ebben az ügyben, újból elmondjuk e helyen mindazt, a mit felhoztunk akkor is mikor a városi tanács döntését bíraltuk. Elmondjuk pedig mindezt az igazságot s közérdeket tartva egyesegyedül irányadól.

Dávid Endre, a győzelem babérral járó pályázó legkevesebb érdemes a kilencz versenyző között. Nézz meg a közgyűlés bemutatott alkotásait, tekintse meg a polgármester ur, Dávid által elkészített mellszobrát s hasonlítsa össze ezekkel az értéktelen tálakmányoknak erőtlenségét Nagy László vagy Hajdu Béla rajzainak művészi erejével. Mert szerintünk csakis a művészi egyéniség kiválósága lehet a mérvado. Ha Hajdu Béla azért nem kaphat ösztöndíjat, mert jómódu városi szenátor fia, akkor érthetetlen, hogy Dávid Endrét egyesegyedül a kellemetlen anyagi viszonyok segítsék győzelemre.

A városi tanács egyedül a szívére hallgatott, mikor a művészi ösztöndíjat egy tehetségtelen, de szegény pályázónak ítélte oda. A bíráló ész aligha szölt bele a határozatba és ép ezért esik kifogás alá a pályázat ügyében hozott ítélet.

Az elégedetlen felebbezése megérdemli a közgyűlés figyelmét és kérélmüket, indokaikkal együtt melegen ajánljuk a bizottsági tagok igazságszeretete és figyelmébe.

* Darányi miniszter köszönete.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter leiratban köszönte meg Debreczen városnak az angol gazdák iránt tanusított előékenységet és vendégszeretetét. A köszönő miniszteri leirat, mely a csütörtöki közgyűlésen lesz előterjesztve, a következő:

A szabad királyi város t. közönségének.

Debreczen.

Az angol gazdasági szakférfiak és mezőgazdák által hazánkban ez év május havában rendezett tanulmányutnak sikeréhez a szab. kir. város t. közönsége által elrendelt intézkedések nagy mértékben hozzájárulván — indittatva érzem magam arra, hogy a tanulmányut érdekében tanusított eme készségeért és hazafias eljárásáért a t. közönségnek legőszintébb köszönetem fejezzem ki.

Darányi miniszter.

* Kossuth emléke és a városi tanács.

A tegnapi tanácsülésen kétszer is előfordult Kossuth Lajos emlékezete. Árad

városa az iránt intézett megkeresést: sürgetné meg Debreczen törvényhatósága Kossuth szobornak Budapestén való mielőbbi fellállítását. A tanács ily értelemben terjeszt javaslatot a közgyűlés elé. A másik Kossuth-ügy Varga Lajos dr. és társai indítványa volt a szabadság megdicsőült apostola századik születésnapja megünneplése tárgyában, melyet a tanács szintén elfogadásra fog ajánlani a közgyűlésnek.

* Elégtétel a halál önkéntesének.

Kail Géza magántisztviselőt hosszabb nekrológban bucsuztatta a múlt héten tudósítónk. Az öngyilkos fiatalról aztán, megemlítettük azt is, hogy hátrahagyott levelei, ha sejtetnek is — holmi sikkasztást emlegetnek az erőszakos halál okául. Ezzel a tudósítással szemben, most hosszabb levélben arra kér bennünket Kail Ödön körjegyző, az öngyilkos fivére: vegyük tudomását, hogy a megboldogultat bűn nem terheli. Kívánságára a nyilvánosság előtt számolunk be a helyreigazító sorokról, készsággel adva ezzel jól megérdemelt elégtételt a boldogtalan öngyilkos emlékének.

* **Fényes esküvő.** A városunkban általános tiszteletnek és közbecsülésnek örvendő Zádor-családnál fényes és szép családi-ünnep lesz e hó 28-án. Zádor Lajos nagykereskedőnek, a Kereskedő Társulat nagyérdemű elnökének kedves, műveltlelkű leányát, Vilmát, Debreczen város társadalmának egyik ünnepezt szép-ségét vezeti oltárhoz Nedetzky Ferencz, a 7. Vilmos huszárezred daliás kapitánya. Az esketési szertartás a nagytemplomban lesz, hol a szerető pár frigyét Kiss Áron püspök fogja megáldani. A család örömeiben az egész város társadalmá öszinte örömmel osztozik s magunk részéről is legjobb szerenese kívánatainkat esatoljuk a szép frigyhez.

* **Közgyűlés előtt.** A városi törvényhatóság csütörtöki közgyűlésének tárgysorozatát tegnap készítette el a tanácsülés. Puky Gyula főispán elnöklete alatt a késő esti órákig tárgyalt a szenátus, megvitatta a közgyűlés elé terjesztendő ügydarabokat.

* **Áron Manó temetése.** Tegnap délután kísérték utolsó útjára tisztelői, barátai és rokonai Áron Manó szesznagykereskedőt és városi bizottsági váratlanul elhalt tagját. A Széchenyi-utcai gyász-háztól beláthatatlan, hosszú kocsisor kísértte a koporsót vivő gyászkoest, mely telve volt a szerető és tisztelő barátok koszoruival. Az elhunytat a Kossuth-utcai temetőben helyezték örök nyugalomra.

* **Összeesett az utcán.** Gulyás István jó idő óta nyomta a kórház egyik betegágyát. Tegnap délelőtt gyógyultan távozott, de délután ismét elfogta a régi kór s a Péterfián összeesett. A járőkelők segítettek rajta és távbeszélőn értesítették a közkórházat, a honnan hordágygyal siettek a betegért.

* **Siketnéma-intézet Debreczenben.** Már többször megemlékeztünk lapunkban arról az emberbaráti-intézményről, melyet lelkes igyekezettel óhajtanak létesíteni városunkban is azok a derék férfiak, kik szívükön viselik a társadalmi bajok eny-

hitését. Siketnémák dolgáról van szó, kiknek iskolát akar állítani Debreczen város. A mozgalom élén minden szépért, jóért melegen érdeklődő, nagy tevékenységű főispánunk áll, ki az iskola létesítése érdekében megleghangu felhívást intézett Debreczen közönségéhez. E felhívás értelmében e hó 29-én délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében a főispán elnöklésével értekezlet lesz, melyre az érdeklődő közönség ezuton is meghívatik.

* **Iparos tanoncok jutalmazása.** Vettük a következő sorokat: Az iparos tanulók jutalmazására előirt s begyűlt összeghez kegyes adományokkal járultak újabban Bészler Károly tanácsnok s az iparos tanoneziskola felügyelő bizottsági elnöke 6, Moricz Ferencz hentes 3, Tóth István építőmester 20, Czabán Dániel 4, Juhász István 4, Biczó Gyula építő 5, Molnár János építő Kar-utoza 24. szám 10 koronával. Fogadják kegyes adományaikért az iparos tanoneziskola felügyelő-bizottságának s a jutalmazandó iparos tanulók nevében hálás köszönetemet. Dóczy Gedeon, iparos tanoneziskolai igazgató.

* **Eltűnt ékszerek.** Schvarz Mária panaszt tett a rendőrségen, hogy míg a piacon volt, szobájából aranyórája és aranyláncza eltűnt. A megkárosított urnő a nála lakó eselédet gyanusítja az ékszerek eltulajdonításával. A rendőrség megindította a nyomozást.

* **Vesztett ebek a városban.** A nagyszámban csatangoló kisebb és nagyobb fajtájú ebek az év összes napjaiban veszelézetik a lakosság testi épségét. Különösebben azonban a nyári hónapokban üt fel az a veszedelmes betegség, mely a maga rettenetességében már több emberéletet oltott ki. Most ugyan nincs valami nagy hőség, hanem azért már is szomorú jelek igazolják, hogy az ebek veszedelmes betegsége ismét uralkodó járvány jellegűt öltött. Tegnap a Varga-utczában egy kóbor vestett kutya több gyermeket összemart. A hatósági vizsgálat kiderítette az eb vestett voltát s a gyermekeket felszállították a Pasteur-intézetbe. A szerencsétlenség megtörténte után a rendőrfőkapitányság ebzárlatot rendelt el. — Hát e rendelkezést igen üdvösnek találjuk, de mégis szerencsésebb megoldásnak tartanók, ha nem a megesett baj után történnék intézkedés. A legszigorubb eljárást kérjük a kóbor ebek ellen. Tessék kipusztítani kiméletlenül az utczán csatangoló ebeket s elejét venni a tömegesebb szerencsétlenségeknek.

* **Szakosztályi gyűlések az ipartestületben.** A debreczeni ipartestületben tegnap szakosztályi gyűléseket tartottak a szabó, ács és asztalos iparosok. A szakosztályi gyűléseken beérkezett ügydabokkra nézve terjesztettek elő javaslatokat a szerdán tartandó előljárárság elé.

* **Donogán és Somossy** üzletében tanulók felvételnek.

* **Örvendetes** jelenség, hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökéres magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolyaszappant**, mely a frissen szedett ibolyagyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb

módszer szerint hozzáadott bőrfinomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdószappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc*zon Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20 fillértől felfelé kaphatók.

* **Komlóssy Lajos** csemege üzletében tanuló felvétetik.

TANÜGY.

A nőegyleti árvaház vizsgája. A debreczeni jótékony nőegylet árvaházi elemi iskolájában az évvizsgálat e hó 25-én délután félnégy órakor veszi kezdetét, melyre az elnökség az érdeklődő közönséget meghívja.

Évvizsga a nőipariskolában. A nőipariskolában az évvizsga elméleti vizsgálat e hó 27-én délelőtti tíz órakor fog megtartatni. A felügyelő-bizottság ápril hónapban tartott gyűlésének határozata szerint az iskola igazgatósága a kézimunka-kiállítást a jövőben mindig tavasszal tartja meg; azért ezuttal nem rendez kiállítást. Az elméleti vizsgálaton az érdeklődő közönséget szivesen látja az igazgatóság.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Beszélgetés

Miss Duncannal.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, június 23.

Miss *Duncan*, a világhírű kaliforniai tánczosnő vidéki körútjában tegnap este Debreczenbe érkezett, hogy esütörtök este a mi közönségünknek is bemutassa csodás művészetét. A tüneményes tánczművésznő ugyanis a színházban fog, mindössze egy estén föllépni.

A mint a művésznő tegnap este a hétórás gyorsvonattal Budapestről megérkezett, *Szebenyei József*, lapunk munkatársa, aki perpekt beszél angolul, nyomban fölkereste a Bika szállodában levő lakásán s igen érdekes beszélgetést folytatott vele, melyről az alábbiakban számol be:

Miss *Duncan* elegáns megjelenésű, nyulánk természetű hölgy. Dus, barna haja és igéző kék szemei vannak. Sokat kifejező tekintete az első pillanatban elárulja a nagyműveltségű, intelligens hölgyet. Madonna arca igen jó benyomást gyakorol és választékos modora minden tekintetben lekötelezi a látogatót. Rendkívül elegánsan és igen finom izléssel öltözködik. Mélyen kívágot utiruhában fogadott, a mely ő görög divatszerint készült. Öltözködésében jellemző, hogy csodásan hajlékony, karsu derekát fűző soha nem érintette még; cipőt is csak utczán használ, otthon állandóan igen finom, puha teveször papucsban jár.

A látogatást igen szivesen fogadta s rendkívül örvendett, hogy a la-

pok érdeklődnek iránta, noha kifejezte, hogy nem szereti a reklamot. Bemutakozás után igen szívélyesen, helylyel kínálta meg munkatársunkat és kérdésére röviden elmondta élete történetét.

— Édes atyám — így kezdte az elbeszélést — görög származású, gazdag kereskedő volt, ki idejének nagy részét azzal töltötte, hogy görög klasszikusokat fordított angol nyelvre. Mikor öt év előtt édes atyja meghalt, ő (*Duncan*) Görögországba ment, hogy a klasszikus görög tánczot, melyre már kicsiny gyermekkorától kezdve nagy hajlandóságot érzett, tökélesbitse. Miután a tánczban utólérhetlenül kiképezte magát, Londonba ment, ahol nagy sikerei voltak s amerikai szereplése már valósággal lánczolata volt a diadaloknak. Majd Párisba ment, ahonnan *Metternich* Sándor nagyherceg ne-jének: *Metternich* Paulina nagyhercegné meghívására ez év február havában Bécsbe jött, a hol a bécsi művészek kérelmére a *Künstlerhausban* is fellépett, *negyven korona* beléptidij mellett s az óriási terem zsufolásig megtelt igen előkelő, főuri közönséggel. A császárváros minden számottevő arisztokratáját lázba ejtette e fellépésével.

Ezen óriási sikere után a „*Lipótvárosi Kaszinó*“ kétezer korona egyszeri fellépési díj mellett meghívta Budapestre, de az annak idején nagy port felvert *Rakovszky-affér* miatt, a kaszinóban való fellépése elmaradt, ellenben a „*Hungária*“-szálló nagytermében mutatta be utólérhetlen művészetét, majd később tizenhöz es-tén át az *Uránia* színházban produkálta magát, folyton zsufolt ház előtt. Érdekes, hogy Budapestet kivéve, nyilvános helyen sehol fel nem lépett, csakis szalonnokban, meghívott társaság előtt szerepelt. Rendkívül jellemző osztrák szomszédainkra, hogy mikor a művésznő Bécsből elutazott Budapestre, az irigy bécsiek nagyon reá ijesztettek, hogy Magyarországon, ezen a barbár földön egy hétig sem bírja ki s ime idestova négy hónapja van itt és — ugymond — sehol ily boldog napokat nem éltem s egyetlen országot sem szerettem úgy meg, mint az önök szép országát.

— Szereti-e a magyar tánczot — kérdezte munkatársunk.

— Rajongok érte. Már azért is, mert látom és érzem, mennyire meg tudja becsülni a magyar közönség a tánczművészetet. Soha sem tánczoltam magyar tánczot, de most valamennyi között a legjobban kedvelem és a legszivesebben a magyar tánczokat lejttem el.

Ezzel az érdekes beszélgetés véget ért. A szeretetreméltó Missolyan bájos mozdulattal nyujtotta bucsura plasztikus kezét, hogy munkatársunk egészen megbüvölve vált el a csodás kaliforniai tánczművésznőtől.

— (A városi színház reklám-függönye-) Nagyobb városok szinpadán általános szokás a hirdetéses függönyök használata. Debreczen színháza eddigelé ment.

volt az üzleti szellemnek függönyökön való megnyilatkozásától, de most erős kísértés környezi *Thalia* templomának ideális tisztaságát. Ketten is aspirálnak a reklám-függöny felállítására. *Bodnár Géza*, a „Debreczeni Első Takarékpénztár” tisztviselője, a ki 500 korona évi bért ígérte a városnak és *Linhart Vilmos* ösmert *budapesti* díszletfestő, ki *Makó Lajossal* való megbeszélésekre hivatkozva kéri az engedélyt a hirdetési függöny felállítására. A függöny közepére *Debreczen* látképét igéri s körötte lennének elhelyezve ornamentikai díszekkel a hirdetések. Három esztendeig ő élvezné a vállalat hasznát s ennek leteltével díjmentesen átengedné *Debreczen* városának. A szinügyi-bizottság most készíti az idevonatkozó javaslatot, hogy a tanács mielőbb érdemében foglalkozhassék a két vállalkozó ajánlatával.

EGYLETI-ÉLET.

A Székely-Egylet választmányi ülése.

Csak nemrég adtunk számot a *debreczeni* „Székely Társaság” megalakulásáról s ime a fiatal szövetség máris hozzá lát a komoly munkálkodáshoz. Választmányja ma délután öt órára ülésre jött össze a „Jogász és Tisztviselő-Kör” helyiségében, hova a választmányi tagokat ezton is meghívja az elnökség. A mai ülés lesz egyszersmint az ideiglenes tisztikar legelső ténykedése.

TÁVIRATOK.

Királyi kegyelem.

Bécs, június 23. (Saját tudósítónktól.) Ő felsége gróf *Potoczky-nak*, *Péchynek* és *Szemerének* kegyelmi uton elengedte a Bécsből való kiutasítási büntetést.

Ferdinánd — király lesz.

Budapest, június 23. (Saját tudósítónktól.) A „*Neue Freue Presse*” értesülése szerint legközelebb megindulnak a diplomaciai tárgyalások, hogy *Ferdinánd* bolgár fejedelem a királyi címet fölvehesse. A megvalósítás előreláthatólag nem ütközik akadályokba.

Alispán és lapszerkesztő párba.

Nyitra, június 23. (Saját tudósítónktól.) *Menkhot Gyula* alispán ma *Seress Imrével* a *Nyitramegyei Ellenőr* szerkesztőjével kardpárbajozott egy erősen támadó cikk miatt, melyet *Seress* irt. Mindketten jelentéktelenül megsebesültek.

Monte Carló válsága.

Bécs, június 23. (Saját tudósítónktól.) A játékbank személyzetének nagy része a bank közeledő válsága miatt fölmondta a szolgálatot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Csirkefogók.** *Takács Péter* és *Harangi Lajos* jó pajtások voltak együtt és szívesen közölték egymással titkaikat, mint illik az kebelbeli jóbarátokhoz. A múlt év novemberében, hogy ismét összehozták, *Takács* egy igen ügyes tervvel állt elő barátjának.

— A *Macson* voltam hallod-e! Annyi ott a csirke, mint esillag az égen! Az ördög sem fogja megtudni, ha elhozunk belőlük egy rakást!

Harangi szabadkozott. Hogy ő csirkét lopjon? No, már azt nem teszi! Még megtalálnák tudni, akkor aztán baj lenne belőle!

— Szamar vagy! Már ki is tudná meg? Ismerem én ott a dörgést. A tyukok a padláson hálnak éjjel, könnyű lesz oda feljutni. *Ványi Márton*, a bérlő, nem veszi észre. Már beszéltem is *Kötél István* néval. Azt mondta, hogy vigyünk neki vagy huszonöt darabot! Hát mit húzódozot? Nem felfér neked is egy pár krajczár.

Hát hiszen felférni bizony felfért *Haranginak* is egy kis mellékes jövedelem. Nem is sokáig szabadkozott. Tettszett neki a terv, mely merész és ügyes. Legény kell ám az ilyenhez is, nem holmi pipogya fráter.

November 14-én éjjel meg is indult a két csirke-vitéz a *Macsra*, hol a *Burai János* tanyájára jutottak be. Nagy ügyelettel, a róka-ravaszág minden fogásával kerültek a padláshoz vezető feljáróhoz. A többi pillanat műve volt. Létrát támasztottak a padláslyukhoz, nesztelenül felmentek s kevés idő múlva *huszonöt* csirkével volt kevesebb *Ványi Márton* bérlő portáján.

Kötél Istvánné, a szótartó derék, magyar asszony, azonnal megvásárolta a lopott csirkéket és *Szendrey Mihály*, meg *Várad* Imre nevezetű emberekkel beküldte *Debreczen*be elárúsítás végett. Itt azonban a rendőrség hamarosan lerántotta a leplet a lopásról s jelentést tett a csirkefogók ellen. Az ügyet tegnap tárgyalta a törvényszék s kihallgatás után *Takács Pétert* két hónapi, *Harangi Lajost* nyolcz napi, *Kötél Istvánnét* egy hónapi, *Szendrei Mihályt* nyolcz napi, *Várad* Imrét 14 napi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Közönség köre.

Sándor Pál debreczeni látogatása.

Vettük az alábbi nyilatkozatot:
Tekintetes Szerkesztő Ur!

A kereskedők országos szövetségét előkészítő-bizottság kiküldötteinek hozzánkjövételéről, itteni szerepléséről s czéljairól, olyan kalandoshírek keringenek, hogy mi alantírottak vendéglátói kötelességünknek tartjuk atörténeteket megismertetni.

A mint köztudomásu, a miskolci kereskedelmi kongresszus előterjesztett alapszabálytervezet ellen épen mi, *debreczeniek* mozgalmat indítottunk meg, azért, mert az nem volt figyelemmel a vidéki érdekekre és szerintünk a szövetség országos jellegét a vidék adja meg. A végrehajtó-bizottság most már belátván kifogásaink jogosultságát, elhatározta, hogy az idei (Sopronban tartandó) kongresszus elé új tervezetet visz, a melynek végleges megszerkesztése előtt, személyes érintkezés útján igyekszik a vidék kívá-

natait alaposan megismerni és a fennforgó ellentéteket kiegyenlíteni.

Ezért jött *Sándor Pál* országgyűlési képviselő, *Fürst Bertalan* és *Sugár Ignác* ur hozzánk, mint a kik először fórmuláztuk a vidéki körülményeket és ebben a tárgyban folytak vasárnap délelőtt a bizalmas értekezések.

Ezen tárgyalásokon mi az előkészítő-bizottság kiküldöttei részéről a legnagyobb jóindulatot tapasztaltuk és így nem esoda, hogy utjuk teljes sikerrel végződött. Jogos kívánataink egytől egyig figyelembe vétettek s mivel nem jogossal elő sem állottunk természetes, hogy az értekezlet eredménye az lett, mikép az új alapszabálytervezet úgy a czél megjelölésénél, mint a részletekben is a vidék érdekeit a főváros érdekeivel egy sorba helyezi, sőt ott, hol szükséges, különösen a szervezet kérdésében a vidéknek az öt megillető számszerű tulsulyt is biztosítja.

Ezek után a vendégszeretet követelményeit is sértének és az igazság ellen is vétének ha elhallgatnók, hogy ez eredmények elérésében vendégeinknek nagy része volt s őket ezért köszönet és elismerés illeti meg.

Kitünő tisztelettel:

Dr. Lőfkevi Márton és **Bárdos Géza**
a debreczeni kereskedő társulat titkari.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Lanyha irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba 10 fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek bágyadtak. Idő: borus.

Buza júniusra	7.85—86
Buza októberre	6.51—52
Buza októberre	5.80—81
Zab októberre	5.06—07
Tengeri júliusra	5.13—14
Tengeri augusztusra	1130—40

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Írta: *Jabloneczay Kálmán*.

IV.

A szenvedély rabja.

(Folytatás)

19.

E közben egész közelbe értek a támadó kafferek. Egy a többi közzül, ki csapatparancsnoknak látszott, oda lépett az utasok elé és tört angol nyelven szólt valamit. Láttá, hogy ezt nem értik. A néger felé fordult hát és a feketék nyelvén, melyet a kafferek általánosságban jól beszélnek megszólalt.

— Rabok vagytok, ebek; a mi foglyaink. Álljatok fel és kövessetek bennünket fejedelmünk elé.

Babill eltoltmácsolta ezt a magas rendeletet *Tardosnak* — és bizony nem volt mit tenni, mint feltápázkodni és követni a kaffereket, kik örömujjongások között tologatták maguk előtt a foglyokat.

Egy fél napi járásra volt a fejedelmi székhely, hova utasaikkal csakhamar megérkeztek a hős kafferek.

Elég civilizált módon bántak velük, de először is bezárták őket egy kecske-

istállóba, bent volt a kecske is — meg a két öszvér, melyek még mindég hűséges mállha-hordozójuk volt az utazóknak.

A bambusz nádából font ajtó előtt két fegyveres kaffer katona állott őrséget, tehát megszökni csakis nehezen lehetett volna. Enni nem adtak nekik, mert bizony feltételezték róluk, hogy a ezókmók között, melyet az öszvérek czipeltek. lenni kell enni valónak is.

— Bizony ott volt is nem is, de hát éppen elég volt az utolsó vacsorához mert hiszen holnap már ugy sem kell; holnap ilyenkor a hiénák zengenek halottai dalt holtesteik felett.

Babill bizonyosra állította, hogy a kafferek kezéből fehér ember még soha sem menekült meg élve.

Tehát vége lesz mindennek! E gondolatban közös akarattal meg nyugodtak, sőt olyan jó ízűen elaludtak a kecskék és öszvérek társaságában, mint talán még soha.

Reggel a nap már jó magasan ragyogott, mikor a nádaajtó reccogva kinyílott.

Belépett rajta egy fehér lepedő formába bujt, fertelmesen mosolygó alak, több fegyveres katona kíséretében.

(Folyt. köv.)

587. v. k. szám.

1902.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1170—2. 1902. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Stosius Károly részére Kupfer József debreczeni lakostól 307 kor. tőke, ennek 1901. évi július hó 20. napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 37 kor. 21 fill. perköltség erejéig 1902. évi ápril hó 24-én bíróilag felülfoglalt és 902 koronára becsült butorokból álló ingóságok 1902. évi június hó 25-en délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Bethlen-utca 1. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi június hó 1-én.

Sugár Gyula
birói kiküldött.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogezimen alapulnak, pl. reklamáció mint családfentartó, öröklött mezőgazdaság birtokosai kivételes szabadságolások, kivételes nősülési engedélyek, önkéntesi, sorozási, utlevél, illetőségi és tiszti ügyekben a leglelkiismeretesebben jár el, jogtanácsosa utján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonás iroda. Tessék a címre ügyelni s mni. ezimű vállalatokkal össze nem téveszteni

Szines és fehér Batiszt Mosó Blousok remek választékban

olesón kaphatók a

Párisi divat áruházban a főposta mellett.

Alkalmi vétel.

Széchenyi-utca végén nagy vásártér mellett, főtér közelében fekvő 4000 négyszögöl föld vagy házteleknek eladó.

Értekezhetni

Dorsch Hugó
asztalosnál.

Nagyvásártér.

Ügyszám 439—1902.

Arverési hirdetmény.

Molnár József ur, mint a Rosenberg Albert özvegye és Fia szállítási és bizományi üzlet debreczeni cégé beltárgya megkeresése folytán közhírré teszem, hogy e cégnek 563 korona 15 fillér követelése kézi zálogául átadott s ki nem váltott cséplő szekrény folyó évi június hó 30-dik napján délután 3 órakor a helyszínen, Timár utca 50. számú háznál azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen el fog adatni, mely árverésre a venni szándékozók ezennel meghívom.

Kelt, Debreczenben 1902. évi június hó 23.

Lestyan Adorján,
kir. közjegyző.

TÁTRAHÁZA

házilag kezelt klimatikus gyógyhely.
Hidegvízgyógyintézet.
Vadregényes és fenyvesek közepette, a Magas-Tátra alján fekszik és a Magas-Tátrának legenyhébb fürdőhelye. Kitűnő vendéglő jutányos árak mellett. Étkezés á la carte vagy pensióban. Posta- és távirdaállomás. Vasuti állomás Késmárk. Bővebb fölvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

Hol a jó és ilesó! Fazekas Kálmánnál Hatvan u. sz. (Koszarus-ház), hol mindennemű földfestékek valamint pillanat alatt száradó szobapadló és butor lakkok, firnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr. kilója és minden e szakmába vágó cikkek ilesóbban mint bárhol a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100 kiló román 3 kor.

Divatos

női mosó ruha szövetek:

BATISTOK, ZEPHIREK,
ÁTTÖRT KELMÉK . . .

SZINES

ANGOLVÁSZNAK
COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-
FOULARD, SAVANNAH,
CHINÉ CSIKOS ÉS

KOCZKAS VÁSZNAK

Métere 27 kr.
és 32 krajczár.

SZERB ÉS CSALÁNY-
VÁSZNAK

15 krajczártól
22 krajczárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABO LAJOS FIAI cégénél
Debreczen, Rózsatér.

Felvilágosítás

vagyon, család vagy magán személyről bárhol is lelkiismeretesen és bizalommal teljesít

A. WOLFFSKY, Berlin
N. 37. tudakozó intézete.

o o o o o Alapítva 1884-ben. o o o o o

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN

nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamos-fény-, mesterséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző- (Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyékos park. Csusz, köszvény, ischiss, izületi bántalmak, emésztőszervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység, ideggyengeség ellen. — Szt. Margitszigeti üdítővíz, elsőrangú szénsavval telített ásványvíz, mint asztalvíz legjobban ajánlva

BORSZÉK.

BORSZÉK gyógyfürdőbe utazásra —
évek óta kiismert legjobb és legkényel-
mesebben berendezett 4 ülésű „Landauer
kocsi” fogatokat mérsékelt árban meg-
rendelhetni elindulás előtt 3—4 nappal
előre Miklós **GÖRÖG** fogatok tulajdonosnál
Szász-Régenben.

Közlekedés: Julius 1-től kezdve, naponta
2 kocsi indul: Szász-Régenből reggeli 7
órás vonattal Rotosnyán megebédelve,
O-Topliczán lóváltással este 7 órakor
Borszékbe érkeznek.

Sürgönyezim: **GÖRÖG** Landau
Szász-Régen.

**Balkénes
iszapfürdő**

lithimnos forrása.

Páratlan gyógyhatásu

VESE-, HÓLYAGBAJOK-nál
ÉS KÖSZVÉNYNÉL. o o o

Kénes, nemkülönben

o ritka gyógyerejű o

MOÓRFÜRDŐI

a legjobb eredménnyel hasz-
náltatnak csuzos bántalmaknál
o o o o és női bajoknál. o o o o

Villanyosfény- és vil-
lanyos vízfürdőiben,
továbbá hidegviz-
gyógyintézetében az

IDEGBAJOSOK ÉS
IDÜLT IZZADMÁNYOKBAN

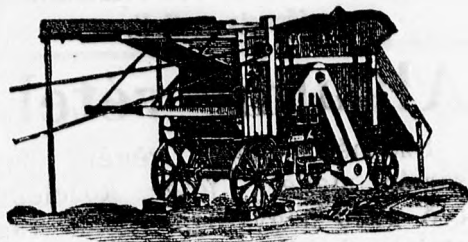
szervedők találhatnak

o o gyógyulást. o o

Tejjes penzió (lakás, kénesfürdők
használata és étkezés) napi 5 koroná-
tól feljebb. Munkás sanatoriumban
(lakás, kénesfürdők használata és
étkezés) napi 2 koronáért. Egy re-
kesz lithimnos savanyúvíz 25 és fél
o o literes üveggel 5 korona. o o o

FLEISCHER és TARSÁ

gépgyára és vasöntődéje, Kassán, Vám-utca 11.
ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb taopasztalatk szemmel tartá-
sával ezélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit:

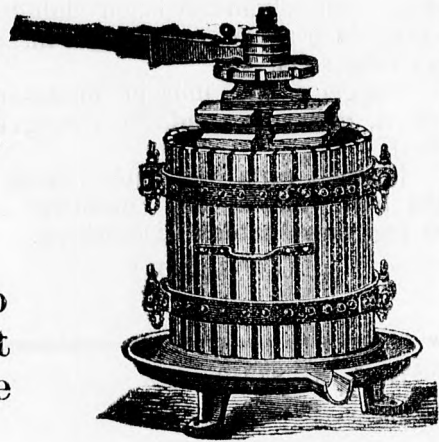
**Cséplőkészlet, cséplőgépeit,
Bakar-élet-tisztító-rostait,
Borsajtóit s szőlőzúzóit.**

Gyárt továbbá: **MALOM, OLAJGYÁR- és SZESZGYÁS** berende-
zéseket **GÖZGÉPEKET, GÖZKAZANOKAT,** mindennemű **SZIVATTYUKAT** stb.

Bizományi raktár:

Sesztina Lajos urnál
DEBRECZENBEN.

Gazdasági gépeink s egyéb
gyártmányaink árjegyzékét
ingyen és bérmentve
küldjük.

Jersan-Calcaop

Vastartalmu táp- és erősítőszert, vérképző és idegszilárdító

kellemes ízzel, könnyű emésztéssel.

Tessék az orvosoknál tudakolni.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár Hajdumegye számára

Muraközy László gyógyszerészrel.

Nyári ruhák, batistok, zefi-
rek, áttört kelmék, picket
mellények

T I S Z T I T Á S Á T

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete

Debreczen

Széchenyi-utca 42.